

Warszawa, 13 kwietnia 2018 r.

Poziom i struktura minimum socjalnego w grudniu 2017 r.

(Informacja o wynikach z badań na podstawie danych GUS)

W ostatnim kwartale 2017 r. polską gospodarkę cechowała malejąca stopa bezrobocia (w grudniu 2017 r. 6,6%), przy niższym w 2017 r. napływie do ewidencji bezrobotnych oraz zmniejszającej się liczbie osób skreślonych z rejestru (por. GUS 2018). Dynamika przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w IV kwartale w stosunku do 2016 r. wyniosła 7,6%. W tym okresie rosły także ceny towarów konsumpcyjnych - w grudniu wskaźnik inflacji w stosunku do września wyniósł 1,2%.

Niniejsza informacja przedstawia szacunki minimum socjalnego w warunkach ekonomicznych, jakie panowały w **grudniu 2017 r.** Przeliczeń wartości koszyków dokonano na podstawie notowań wybranych cen dóbr i usług konsumpcyjnych udostępnionych przez GUS.

Tabela 1. Minimum socjalne (grudzień 2017 r., w zł)

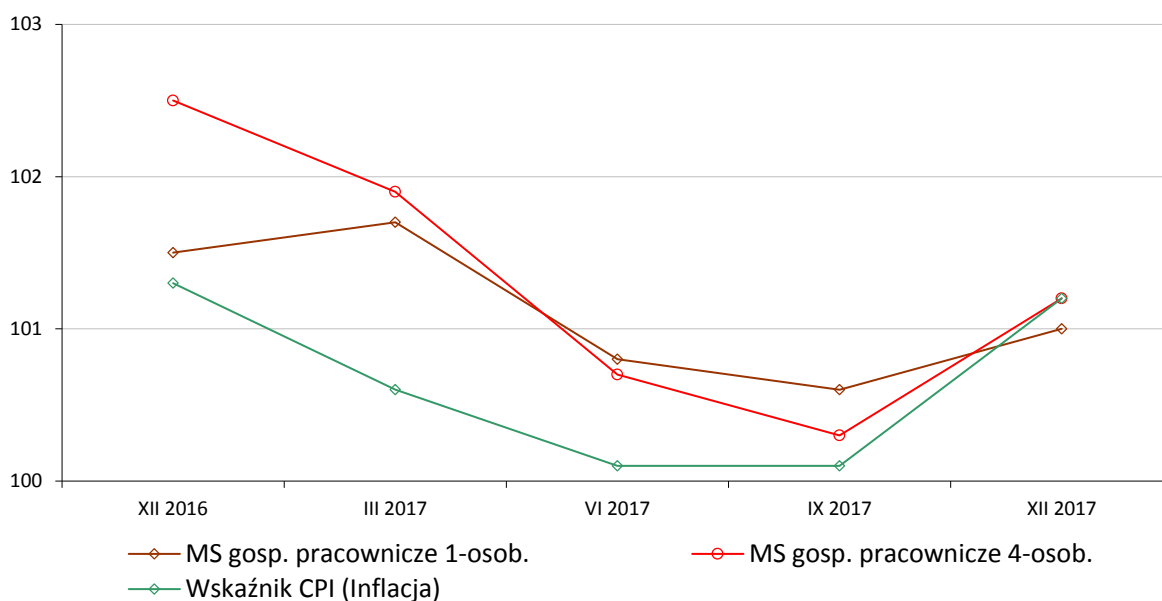
Wyszczególnienie	Gospodarstwa pracownicze						Gospodarstwa emeryckie	
	1-osobowe	2-osobowe	3-osobowe	3-osobowe	4-osobowe	5-osobowe	1-osobowe	2-osobowe
	M+K/2	M+K	M+K +DM	M+K +DS	M+K +DM+DS	M+K +DM+2xDS	M+K/2	M+K
Żywność	283,19	566,38	798,52	861,92	1 094,05	1 389,59	269,94	539,89
Mieszkanie	404,70	587,10	797,14	797,14	1 015,81	1 229,54	404,70	587,10
– eksploatacja	346,73	514,10	712,90	712,90	903,44	1 092,77	346,73	514,10
– wyposażenie	57,98	73,00	84,24	84,24	112,37	136,76	57,98	73,00
Edukacja	16,81	33,62	90,69	153,27	210,34	346,79	0,00	0,00
Kultura i rekreacja	142,68	175,95	225,26	234,92	284,23	343,20	122,14	164,05
Odzież i obuwie	53,17	106,35	155,23	156,13	205,02	254,81	42,27	84,53
Ochrona zdrowia	41,97	79,73	107,24	108,44	135,96	164,68	82,44	160,66
Higiena osobista	34,29	66,62	79,80	96,41	110,12	140,03	27,13	52,31
Transport i łączność	84,63	156,35	433,31	445,37	445,37	457,42	99,71	167,06
Pozostałe wydatki	84,92	124,05	161,23	171,22	175,05	173,04	83,87	122,89
Wartość MS	1 146,36	1 896,15	2 848,43	3 024,83	3 675,95	4 499,10	1 132,21	1 878,50
MS na osobę	1 146,36	948,08	949,48	1 008,28	918,99	899,82	1 132,21	939,25

Źródło: Obliczenia IPISS na podstawie danych GUS.

Uwaga: Symbole użyte w tablicy oznaczają odpowiednio: M – mężczyzna w wieku 25–60 lat, K – kobieta w wieku 25–60 lat, M+K/2 – wydatki na poziomie średniej arytmetycznej dla gospodarstwa mężczyzny i kobiety, DM – dziecko młodsze w wieku 4–6 lat, DS – dziecko starsze w wieku 13–15 lat. W przypadku gospodarstw emeryckich symbole M i K oznaczają odpowiednio mężczyznę i kobietę w wieku powyżej 60 lat.

Podobnie jak to miało miejsce w 2016 r., w ostatnich miesiącach 2017 r. wskaźnik inflacji miał wyższą dynamikę niż w okresie II i III kwartału. Podobnym trendem charakteryzowała się dynamika koszyków minimum socjalnego (Wykres 1). Wydatki w standardzie minimum socjalnego najbardziej wzrastały w gospodarstwach z dziećmi starszymi (o 1,2% w stosunku do badań z września) Najskromniej wartość minimum rosła w gospodarstwie dwojga osób starszych (o 0,9%).

Wykres 1. Dynamika minimum socjalnego w 2017 r.

Źródło: Opracowanie własne

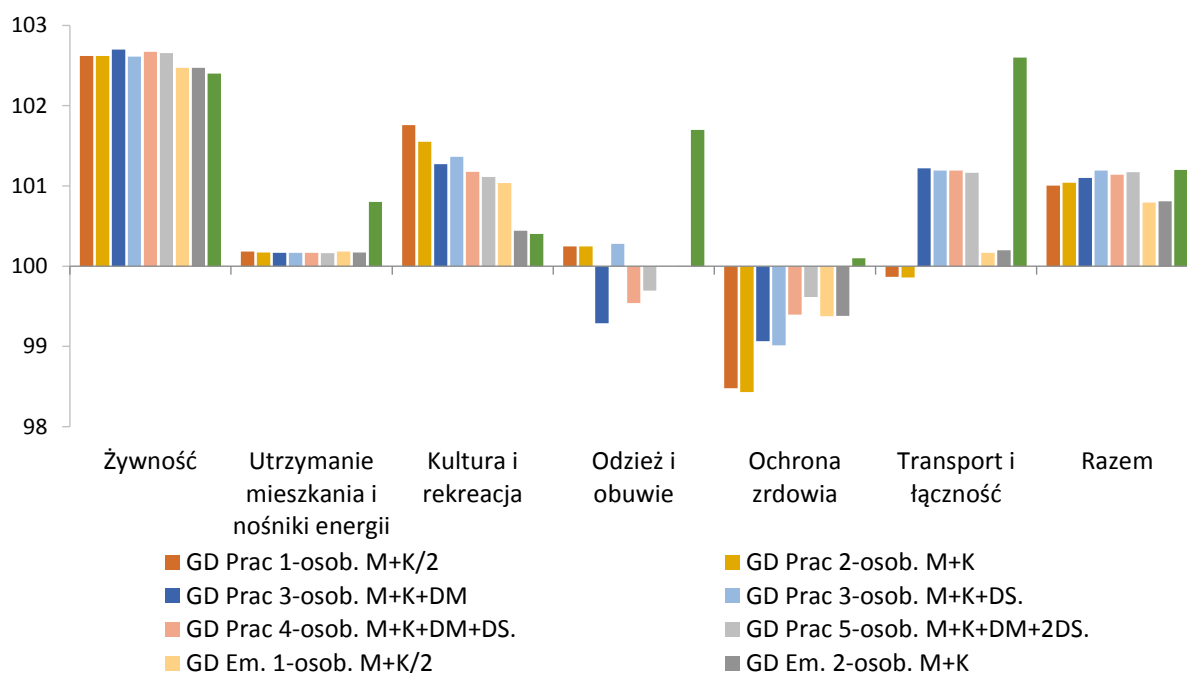
Tabela 2. Dynamika koszyka w X - XII 2017 r. w wybranych typach gospodarstw (IX 2017 = 100)

Wyszczególnienie	Typ gospodarstwa domowego				Dynamika wzrostu cen (CPI)
	Pracownicze 1-osobowe	Pracownicze 4-osobowe	Emeryckie 1-osobowe	Emeryckie 2-osobowe	
Żywność	102,6	102,7	102,5	102,5	102,4
Eksploatacja mieszkania	100,2	100,2	100,2	100,2	100,8
Wyposażenie mieszkania	100,6	100,9	100,6	100,5	100,0
Edukacja	102,8	100,7	-	-	100,6
Ochrona zdrowia	98,5	99,4	99,4	99,4	100,1
Odzież i obuwie	100,2	99,5	100,0	100,0	101,7
Higiena osobista	100,2	100,2	99,5	99,6	99,8
Kultura i rekreacja	101,8	101,2	101,0	100,4	100,4
Transport i łączność	99,9	101,2	100,2	100,2	-
- Transport	-	-	-	-	102,6
- Łączność	-	-	-	-	99,7
Ogółem	101,1	101,2	100,9	100,9	101,2

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych IPiSS oraz GUS 2017 .

Nabycie produktów żywnościowych wiązało się z wydatkiem, który średnio wzrósł w grudniu od 2,5 do 2,7% przy inflacji podobnej w tej grupie (Tabela 2). Wydatki na użytkowanie mieszkania oraz nośniki energii wzrosły o 0,2% przy wskaźniku CPI na poziomie 0,8% (Tabela 2, Wykres 2). Dynamika wydatków na kulturę i rekreację przewyższała wartość wskaźnika CPI; zwyczajka ta nastąpiła głównie wskutek wyższych cen zakupu wybranych tygodników. Wydatki na edukację w standardzie minimum socjalnego mocniej wzrosły w gospodarstwie osoby samotnej oraz w rodzinie z dzieckiem starszym. W grupie odzieży i obuwia odnotowano wartości stabilne, pomimo tego, że wskaźnik CPI notował wyjątkowo zwyczajkę. W zakresie transportu i łączności, na niską dynamikę w gospodarstwach bez dzieci na utrzymaniu wpłynęła lekka obniżka opłat za komunikację miejską. W gospodarstwach z dziećmi na zwyczajkę tych kosztów wpłynęły wyższe ceny samochodów używanych. W ochronie zdrowia niewielkie spadki wynikały z niższej wyceny leków wziętych pod uwagę w koszyku.

Wykres 2. Dynamika minimum socjalnego w okresie VII - IX 2017 r. na tle inflacji

Opracował: dr Piotr Kurowski

Literatura:

- Deniszczuk L., Kurowski P., Styrc M. (2007), *Progi minimalnej konsumpcji gospodarstw domowych wyznaczane metodą potrzeb podstawowych. Rodzaje, oszacowania i zastosowania polityce społecznej*, IPiSS, Warszawa
- Deniszczuk, L. (1977), *Wzorzec konsumpcji społecznie niezbędnej*, Studia i Materiały IPiSS, Zeszyt Nr 10, Warszawa
- Deniszczuk L., Sajkiewicz B. (1997), *Kategoria minimum socjalnego*, w: Golinowska (1997)
- Golinowska S. (1997), *Polska bieda II. Kryteria – Ocena – Przeciwdziałanie*, IPiSS, Warszawa
- GUS (2018): *Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w 2017 r.*, GUS, Warszawa
- GUS (2017): *Biuletyn statystyczny (nr 12)*, GUS, Warszawa